

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců Mgr. Martina Kříže a Mgr. Gabriely Bašné v právní věci žalobce: **M.B.**, bytem O. zast. JUDr. Alexandrem Királym, Ph.D., advokátem se sídlem Ostrava – Poruba, Ludvíka Poděště 1883/5, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, v řízení o žalobě ze dne 12.4.2014 na ochranu proti nečinnosti žalovaného správního orgánu

t a k t o:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í:

Žalobou ze dne 12.4.2014 podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného spočívající v nerozhodnutí o stížnosti žalobce podané podle § 16a odst. 1 písm. b) a c) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“). V žalobě uvedl, že se žádostí ze dne 28.9.2013 domáhal u Okresního soudu v Mostě poskytnutí informace. Protože o jeho žádosti nebylo povinným subjektem do 17.10.2013 rozhodnuto, podal žalobce stížnost na postup povinného subjektu při vyřizování žádosti o informace k nadřízenému orgánu, tj. k žalovanému. O jeho stížnosti však nebylo do dne podání žaloby rozhodnuto. Žalobce proto navrhl, aby soud vydal rozsudek, kterým by žalovanému uložil rozhodnout o stížnosti žalobce o neposkytnutí informace do 15 dnů od právní moci rozsudku.

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že mu žalobcova stížnost ani žádný jiný spisový materiál nebyl Okresním soudem v Mostě předložen. Proto není možné, aby byl v řízení o žalobcově stížnosti nečinný. Žalovaný dále uvedl, že dle § 79 s.r.s. je možné se žalobou na ochranu proti nečinnosti

správního orgánu u soudu domáhat pouze vydání rozhodnutí nebo osvědčení ve věci samé. Žalobcová stížnost byla podána na základě § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím. Stížnost je obdobou prostředku proti nečinnosti zakotveného v § 80 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen správní řád). Proto se žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu nelze domáhat vydání rozhodnutí žalovaného, jímž by bylo přijato opatření proti nečinnosti. Pasivně legitimovaným nemůže být Ministerstvo spravedlnosti, ale pouze povinný subjekt, tj. Okresní soud v Mostě. Žalovaný v této souvislosti poukázal na usnesení Městského soudu v Praze ze dne 22.2.2012 č.j. 10 A 276/2011 – 35, kde bylo konstatováno, že žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu se nelze domáhat rozhodnutí o stížnosti podle zákona o svobodném přístupu k informacím, protože nejde o rozhodnutí ve věci samé.

Protože žalovaný popřel, že by mu kdy byla Okresním soudem v Mostě předložena žalobcová stížnost či jiný spisový materiál vztahující se k žalobcově žádosti o informace, soud žalobce vyzval k prokázání jeho tvrzení o podání žádosti o poskytnutí informace a následné stížnosti. Na základě této výzvy žalobce soudu předložil kopii mailové žádosti o poskytnutí informace ze dne 28.9.2013 adresované Okresnímu soudu v Mostě, kterou se domáhal poskytnutí informace „o obsahu rozsudku, kterým (soud) rozhodl ve věci jím vedené pod. sp. zn. 1 T 81/2011, a to stran obžalované jeho anonymizovanou kopií“. Dále předložil kopii automaticky vygenerované datové zprávy z podatelny soudu, kterou mu bylo oznámeno doručení a zaevidování jeho žádosti. Přípisem ze dne 20.3.2014 bylo Okresním soudem v Mostě žalobci oznámeno, že bylo vyhověno jeho žádosti a přílohou mu je zaslána anonymizovaná verze rozsudku. Další listinou, jejíž kopii žalobce soudu předložil, je stížnost adresovaná Okresnímu soudu v Mostě, která je datována dnem 8.4.2014 a v níž žalobce uvedl, že verze rozsudku, která mu byla poslána, měla anonymizované údaje nejen o obžalované, jak žádal, ale též údaje o samosoudkyni, místě skutku, soudem slyšených policistech a další. Vzhledem k uvedenému má žalobce za to, že mu požadované informace nebyly poskytnuty, ani nebylo rozhodnuto o odmítnutí jeho žádosti. Žalobce proto podává stížnost podle § 16a odst. 1 písm. b/ a c/ zákona o svobodném přístupu k informacím a navrhuje, aby nařízený orgán Okresnímu soudu v Mostě uložil zjednání nápravy.

Městský soud v Praze v posuzované věci vyšel z následně uvedené právní úpravy:

Podle § 16a odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace (dále jen "stížnost") může podat žadatel,

- a) který nesouhlasí s vyřízením žádosti způsobem uvedeným v § 6,
- b) kterému po uplynutí lhůty podle § 14 odst. 5 písm. d) nebo § 14 odst. 7 nebyla poskytnuta informace nebo předložena konečná licenční nabídka a nebylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti,
- c) kterému byla informace poskytnuta částečně, aniž bylo o zbytku žádosti vydáno rozhodnutí o odmítnutí, nebo
- d) který nesouhlasí s výší úhrady sdělené podle § 17 odst. 3 nebo s výší odměny podle § 14a odst. 2, požadovanými v souvislosti s poskytováním informací.

Podle § 16a odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím o stížnosti rozhoduje nadřízený orgán.

Podle § 16a odst. 8 zákona o svobodném přístupu k informacím nadřízený orgán o stížnosti rozhodne do 15 dnů ode dne, kdy mu byla předložena.

Podle § 79 odst. 1 s.ř.s. ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.

Soud o věci uvažil takto:

V souladu s § 79 odst. 1 s.ř.s. se žalobce mohl (a měl) po vyčerpání stížnosti, která je v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím specifickým prostředkem obrany proti nečinnosti povinného subjektu, domáhat u soudu uložení povinnosti vydat rozhodnutí ve věci samé, tj. rozhodnutí o jeho žádosti o poskytnutí informace, a to vůči povinnému subjektu. Tímto subjektem je však Okresní soud v Mostě a nikoliv žalovaný.

Stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace je institut, který vznikl jednak v souvislosti s odstraněním institutu fikce rozhodnutí, tedy k pokrytí případů, kdy povinný subjekt vůbec v zákonné lhůtě na podanou žádost nereagoval či kdy poskytl pouze část informací (popř. informace, jichž se žadatel nedožadoval) a ke zbytku (obsahu) žádosti se nevyjádřil (tedy nevydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti). Proto je třeba považovat tento prostředek za procesní nástroj ochrany žadatele o informace v případě nečinnosti povinného subjektu, tedy v případě, kdy povinný subjekt v zákonné lhůtě neposkytne požadované informace, ani nevydá negativní rozhodnutí, popř. svým postupem nevyčerpá celý předmět podané žádosti o poskytnutí informací. Uvedená stížnost je tedy legislativně konstruována tak, aby plnila obdobnou funkci jako ve správním řízení obecně naplňuje § 80 správního řádu z roku 2004 nebo v daňovém řízení § 34c daňového řádu coby prostředky ochrany proti nečinnosti správního orgánu, resp. správce daně (shodně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 4 Ans 8/2009 – 71 ze dne 29.10.2009).

V témže rozsudku Nejvyšší správní soud odmítl argumentaci stěžovatele, že se měl žalobce – žadatel o poskytnutí informace „napřed soudně bránit nečinností žalobou proti nečinnosti při vyřizování stížnosti podané proti postupu stěžovatele podle § 16 odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím a teprve potom případně proti nečinnosti při vyřizování žádosti o poskytnutí informací. Taková interpretace by totiž vedla k tomu, že místo účelné a reálné ochrany práv (a to dokonce práv ústavně garantovaných - srov. čl. 17 Listiny základních práv a svobod) by se žadatelům o informace dostalo ochrany jen veskrze pofidérní, přístup k informacím by se oddaloval, soudní řízení by se násobila. Vedle efektivity a rychlosti právní ochrany pak nelze pominout ani aspekt ekonomický. Výklad předestřený stěžovatelem by zbytečnými náklady zatěžoval jak žadatele o informace, tak správní orgány a v neposlední řadě i soudy; vedl by též k nedůvodnému plýtvání lidskými zdroji.“

V souladu s výše citovaným názorem Nejvyššího správního soudu nezbyvá než konstatovat, že žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu se nelze domáhat rozhodnutí o stížnosti nadřízeného orgánu na postup povinného subjektu při vyřizování žádosti o informace, protože smyslem a cílem takové žaloby je uložení povinnosti žalovanému vydat *rozhodnutí ve věci samé*. Rozhodnutí o stížnosti na postup při vyřizování žádosti o informace však takovým rozhodnutím není, neboť stížnost je pouze procesním prostředkem k odstranění nečinnosti správního orgánu (viz výše). Žaloba tedy měla v dané věci podle zákona směřovat vůči Okresnímu soudu v Mostě jakožto povinnému subjektu a žalobce se jí měl domáhat ochrany proti nečinnosti tohoto povinného subjektu, spočívající

v nerozhodnutí o jeho žádosti o poskytnutí informace. Protože se žalobce podanou žalobou nedomáhá vydání rozhodnutí ve věci samé, musel soud žalobu jako nedůvodnou zamítnout (§ 81 odst. 3 s.ř.s.).

Za splnění podmínek zakotvených v § 51 odst. 1 s.ř.s. soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání (žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili).

Protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

V Praze dne 17. června 2015

JUDr. Ivanka Havlíková v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Matznerová, DiS.